

Змест

Прадмова 8

Раздзел I.

Літоўская канцэлярыя ў часы Аляксандра	18
1. Месца канцэлярыі ў прававым і палітычным жыцці дзяржавы	18
2. Персанал канцэлярыі	22
2.1 Канцлеры	22
2.2 Пісары	25
2.3 Іншыя працаўнікі канцэлярыі	39
2.4 Удзельнікі пасольстваў, накіраваных за мяжу	41
2.5 Арганізацыя працы ў канцэлярыі	42
3. Дакументы канцэлярыі ВКЛ	43
3.1 Структура Метрыкі ВКЛ за 1492–1506 гг.	50

Раздзел II.

Унутраны лад Вялікага Княства Літоўскага.

Кіраванне і заканадаўства	59
1. Праблема адміністрацыйнага падзелу Вялікага Княства Літоўскага.	59
1.1 Складовыя часткі Літоўскай дзяржавы	62
1.2 Адміністрацыйна-тэрытарыяльныя адзінкі Вялікага Княства Літоўскага і іх унутраны падзел	65
1.2.1 Віленскае ваяводства.	67
1.2.2 Троцкае ваяводства	72
1.2.3 Жамойцкая зямля	74
1.2.4 Полацкая зямля	76
1.2.5 Віцебская зямля	77
1.2.6 Смаленская зямля і Севершчына.	79
1.2.7 Кіеўская зямля	87
1.2.8 Валынь і Падолле	88
1.2.9 Падсумаванне.	89
2. Земскія прывілеі	90
2.1 Агульназемскі прывілей 6 жніўня 1492 г.	90
2.2 Абласныя прывілеі	94

Раздзел III.

Ураднікі	102
1. Урадніцкі характар літоўскай эліты.	102
2. Пань-рада	107
2.1 Войцех Табар.	112
2.2 Мікалай Радзівілавіч	113
2.3 Князь Аляксандр Юр'евіч Гальшанскі.	115

2.4	Пётр Янавіч Манцігердавіч	117
2.5	Ян Юр'евіч Забарэзінскі	120
2.6	Станіслаў Янавіч Кязгайла	124
2.7	Мікалай II Радзівіл	128
2.8	Рыгор Станіслававіч Осцік	129
2.9	Князь Міхаіл Глінскі	130
2.10	Князь Канстанцін Іванавіч Астрожскі	133
2.11	Станіслаў Пятровіч Кішка	134
3.	Удзельныя князі	137
3.1	Бельскія	137
3.2	Алелькавічы-Слуцкія	138
3.3	Яраславічы-Бораўскія	138
3.4	Мсціслаўскія і Заслаўскія	139
3.5	Кобрынскія	140
3.6	Трубяцкія	140
3.7	Мажайскія	141
3.8	Шамяччы	142
3.9	Акты 1499 г. для ўдзельных князёў	143
4.	Тыпы кар'ер арыстакратаў	145
5.	Міхаіл Глінскі – апазіцыя ў радзе паноў	150

Раздзел IV.

Раздача зямельных валоданняў	166
1. Віленскае ваяводства	167
2. Троцкае ваяводства	170
3. Жамойцкая зямля	177
4. Паўднёварускія землі (Вальнь, Падолле і Кіеўская зямля)	180
5. Полацкая зямля	184
6. Віцебская зямля	188
7. Смаленская зямля	190
8. Падсумаванне	198

Раздзел V.

Канфесійная палітыка	203
1. Канфесійнае пытанне ў Вялікім Княстве Літоўскім у канцы XV стагоддзя	203
2. Структура каталіцкага касцёла ў Вялікім Княстве Літоўскім	205
2.1 Дзяржаўныя зямельныя падараванні на карысць касцёла	206
2.2 Данацыі вернікаў	209
3. Наданні і прывілеі праваслаўнай царкве	210
4. Спраба ўсталявання канфесійнага адзінства ў дзяржаве	213
4.1 Выгнанне яўрэяў з Вялікага Княства Літоўскага (1495–1503)	215
4.2 Царкоўная унія	220

Раздзел VI.

Гарады і фінансы	230
1. Тыпы гарадскіх паселішчаў. Месцкія правы	232
2. Гарадская сетка	234
3. Прывілеі на месцкія правы	239

4. Даходы скарбу	252
4.1 Манетны двор	255
4.2 Даходы ад мытаў і корчмаў	257
4.2.1 Даходы ад мытаў	258
4.2.2 Даходы з корчмаў	262
4.3 Даходы з гаспадарскіх ключоў і іншых крыніц	264
4.4 Заставы гаспадарскіх маёнткаў і іншыя аднаразовыя даходы	265
4.5 Даходы гаспадарскага скарбу	268

Раздзел VII.

Літоўскі двор Аляксандра Ягелончыка (1492–1506)	271
1. Асобы, якія ўтваралі світу і выконвалі абавязкі пры двары	275
2. Працаўнікі і слугі пры двары	282
3. Двор вялікай княгіні Алены	289
4. Фінансавы стан літоўскага двара	290

Панаванне Аляксандра Ягелончыка

(спроба падсумавання)	299
Дадаткі	317
1. Ураднікі	317
2. Дваране	330
Спіс найчасцей ужываных скарачэнняў	350
Бібліяграфія	352
Рукапісныя крыніцы	352
Надрукаваныя крыніцы	353
Даследаванні	357
Асабовы паказальнік	363
Геаграфічны паказальнік	404